

Laidiens: 26.10.2011., Nr. 169

Ministru kabineta noteikumi Nr.820

Rīgā 2011.gada 19.oktobrī (prot. Nr.60 55.§)

Dopinga kontroles kārtība

Izdoti saskaņā ar Sporta likuma 6.panta piektās daļas 4.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka dopinga kontroles kārtību.
2. Dopinga kontroli sportistiem veic, lai konstatētu šo noteikumu 1.pielikumā minētās aizliegtās dopinga vielas vai dopinga metodes izmantošanu. Aizliegtās dopinga vielas un dopinga metodes apstiprina atbilstoši Starptautiskās konvencijas pret dopingu sportā 1.pielikumam "Aizliegtais saraksts – Starptautiskais standarts".

II. Dopinga kontrolē iesaistītās institūcijas un to darbība

3. Dopinga kontroles pasākumus koordinē Antidopinga komiteja, kas ir konsultatīva institūcija dopinga kontroles jomā.
4. Antidopinga komitejas sastāvā ir pārstāvji no Izglītības un zinātnes ministrijas, Veselības ministrijas, biedrības "Latvijas Olimpiskā komiteja" (turpmāk – Latvijas Olimpiskā komiteja) un biedrības "Latvijas Sporta federāciju padome" (turpmāk – Latvijas Sporta federāciju padome). Antidopinga komitejas personālsastāvu apstiprina veselības ministrs. Antidopinga komitejas darbu vada Antidopinga komitejas priekšsēdētājs, kurš ir Veselības ministrijas pārstāvis. Uz Antidopinga komitejas sēdi ar padomdevēja tiesībām var uzaicināt ekspertus.
5. Antidopinga komiteja ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās ne mazāk kā puse no balsstiesīgajiem komitejas locekļiem. Katram Antidopinga komitejas loceklim ir viena balss.
6. Antidopinga komiteja lēmumus pieņem, atklāti balsojot. Lēmumi tiek pieņemti ar vienkāršu balsu vairākumu. Ja balsu skaits sadalās vienādi, izšķirošā ir Antidopinga komitejas priekšsēdētāja balss.
7. Aizklāta balsošana notiek, ja to pieprasa ne mazāk kā trešdaļa no Antidopinga komitejas locekļiem.
8. Antidopinga komitejas sēdes tiek protokolētas.
9. Antidopinga komiteja apstiprina Antidopinga komitejas Terapeutiskās lietošanas komisiju (turpmāk – Terapeutiskās lietošanas komisija) triju sporta ārstu sastāvā. Terapeutiskās lietošanas komisijai ir tiesības sniegt atzinumu par atļauju sportistam lietot šo noteikumu 1.pielikumā minētās dopinga vielas vai dopinga metodes, ja to lietošana ir vienīgā terapeitiskā alternatīva un sportistam iespējama dzīvībai bīstama stāvokļa iestāšanās, kā arī sportists neiegūst papildu priekšrocības vai iespējas uzrādīt labākus sportiskos rezultātus. Sportists Terapeutiskās lietošanas komisijai iesniedz aizpildītu pieteikuma anketu (2.pielikums) un attiecīgo medicīnisko dokumentāciju.

Terapeitiskās lietošanas komisija darbojas atbilstoši Starptautiskās konvencijas pret dopingu sportā 2.pielikumā "Terapeitiskās lietošanas izņēmumu noteikšanas standarti" noteiktajiem principiem.

10. Antidopinga komitejai ir tiesības ierosināt veikt dopinga kontroli sportistiem sacensību un ārpussacensību laikā:

10.1. pēc savas iniciatīvas atbilstoši Sporta medicīnas valsts aģentūras (turpmāk – aģentūra) izstrādātajam dopinga kontroles plānam. Minēto plānu aģentūra divas reizes gadā iesniedz Antidopinga komitejā izvērtēšanai un atzinuma sniegšanai;

10.2. pamatojoties uz iesniegumu, kuru iesniegusi attiecīgā sportista pārstāvētā sporta veida Latvijā atzītā sporta federācija vai starptautiskā sporta federācija, Latvijas Olimpiskā komiteja, Latvijas Sporta federāciju padome vai Izglītības un zinātnes ministrija.

11. Aģentūra, izstrādājot šo noteikumu 10.1.apakšpunktā minēto dopinga kontroles plānu, tajā iekļauj šādus sportistus:

11.1. pārbaudāmo sportistu reģistrā (turpmāk – reģistrs) iekļautos sportistus, par kuriem Antidopinga komiteja divas reizes gadā sniedz atzinumu. Antidopinga komiteja reģistrā iekļauj Latvijas Olimpiskās vienības sportistus un tos sportistus, kuri veikuši dopinga pārkāpumu iepriekšējā gada laikā. Lai atvieglotu dopinga kontroles plāna izpildi, reģistrā iekļautie sportisti reizi ceturksnī iesniedz aģentūras dopinga kontroles datubāzē ziņas par savu atrašanās vietu un laiku katrā dienā, kad būs pieejami kontrolei vienu stundu dienā. Reģistrā iekļautajiem sportistiem ir tiesības jebkurā laikā veikt izmaiņas informācijā par viņu atrašanās vietu un laiku. Aģentūras dopinga kontroles datubāzē iesniegtās ziņas par sportistu atrašanās vietu un laiku ir pakļautas datu aizsardzības prasībām;

11.2. citus sportistus, izvērtējot viņu treniņu un sacensību norises vietas un laiku, sasniegumus sportā, iepriekš veiktās dopinga kontroles un to rezultātus, attiecīgā sporta veida pārstāvju iespējamo saistību ar dopinga lietošanu un citu informāciju.

12. Saņemot šo noteikumu 10.2.apakšpunktā minēto iesniegumu, Antidopinga komiteja divu darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas sniedz aģentūrai atzinumu par dopinga kontroles nepieciešamību.

13. Lai veiktu dopinga kontroli, aģentūra, pamatojoties uz šo noteikumu 10.1.apakšpunktā minēto dopinga kontroles plānu vai šo noteikumu 10.2.apakšpunktā minēto iesniegumu, šajos noteikumos noteiktajā kārtībā iegūst attiecīgā sportista asins vai urīna paraugu.

14. Sportista urīna paraugu ņem aģentūras direktora pilnvarota amatpersona (turpmāk – dopinga kontrolieris), bet asins paraugu ņem dopinga kontrolieris, kurš vienlaikus ir arī sertificēta ārstniecības persona.

15. Aģentūras direktors izsniedz dopinga kontrolierim rakstisku pilnvaru dopinga kontroles veikšanai. Aģentūra dopinga kontrolierim sniedz ziņas par vietu un laiku, kad attiecīgo sportistu var sastapt, kā arī izsniedz dopinga kontrolei nepieciešamo inventāru un dokumentus.

III. Dopinga kontroles pasākumi

16. Dopinga kontrolieris iepazīstina sportistu ar šo noteikumu 10.2.apakšpunktā minēto iesniegumu vai izrakstu no dopinga kontroles plāna, uzrāda pilnvaru, kā arī nodod sportistam uzaicinājumu veikt dopinga kontroli. Sportists uzrāda personu apliecinošu dokumentu un parakstās par uzaicinājuma saņemšanu. Nepilngadīgas vai rīcībnespējīgas personas vietā uzaicinājumu veikt dopinga kontroli paraksta attiecīgās personas likumiskais pārstāvis vai likumiskā pārstāvja pilnvarots sporta speciālists.

17. Dopinga kontrolieris informē sportistu par dopinga kontroles kārtību, dopinga kontroles norises vietu, kā arī par tiesībām pieaicināt vienu personu piedalīties dopinga kontrolē. Ja nepieciešams, sportistam atļauts pieaicināt tulku. Nepilngadīga vai rīcībnespējīga sportista dopinga kontroli veic tikai likumiskā pārstāvja vai likumiskā pārstāvja pilnvarota sporta speciālista klātbūtnē.

18. Ja dopinga kontrolieris aģentūras norādītajā vietā un laikā nesastop sportistu, dopinga kontrolieris par to rakstiski ziņo aģentūrai.

19. Dopinga kontrolieris pieprasa sportistam nekavējoties ierasties dopinga kontroles vietā un nodrošina nepārtrauktu sportista uzraudzību dopinga kontroles laikā. Ja sportists piedalās preses konferencē vai apbalvošanas ceremonijā, sportistam atļauts ierasties dopinga kontroles vietā vēlāk.

20. Dopinga kontrolieris atzīmē sportista ierašanās laiku dopinga kontroles vietā.

21. Dopinga kontrolieris pārliecinās, vai dopinga kontroles vieta atbilst šādiem kritērijiem:

21.1. ir telpa dopinga kontroles veikšanai;

21.2. ir telpa, kurā sportists var sagatavoties dopinga kontrolei un kurā ir nodrošināta iespēja padzerties;

21.3. ir tualete, ja nepieciešams ņemt urīna paraugu.

22. Pēc paraugu iegūšanas tos kodē, izmantojot aizzīmogojamu pagaidu iepakojuma komplektu un urīna vai asins parauga dopinga kontroles komplektu ar kodu. Katram priekšmetam jābūt ievietotam atsevišķā rūpnieciski ražotā iepakojumā, un iepakojumam jābūt aizvērtam tā, lai priekšmeti nevarētu saskarties ar apkārtējo vidi un būtu nodrošināta to neaizskaramība (turpmāk – individuālais iepakojums).

23. Ja sportists izvairās no parauga nodošanas dopinga kontrolei, dopinga kontrolieris par to nekavējoties rakstiski informē aģentūru.

IV. Urīna parauga iegūšana

24. Urīna parauga iegūšanai dopinga kontrolieris lūdz sportistu izvēlēties vienu urīna savākšanas trauku individuālā iepakojumā un pārliecināties, ka individuālais iepakojums nav bojāts. Ja sportists uzskata, ka iepakojums ir bojāts, viņam ir tiesības izvēlēties citu trauku.

25. Sportists urīna paraugu nodod tualetē tā paša dzimuma dopinga kontroliera uzraudzībā.

26. Urīna parauga tilpums ir vismaz 90 mililitru. Ja parauga tilpums ir mazāks par 90 mililitriem, urīna trauku ar paraugu ievieto aizzīmogojamā pagaidu iepakojuma komplektā, kuru sportists izvēlas no vairākiem komplektiem. Pēc pietiekama urīna daudzuma savākšanas abus urīna paraugus salej kopā.

27. Pēc urīna parauga savākšanas dopinga kontrolieris lūdz sportistu izvēlēties vienu no vairākiem tukšajiem urīna parauga dopinga kontroles komplektiem un pārliecināties, ka kodu numuri ir vienādi uz visām komplekta sastāvdaļām (parauga A daļas un B daļas pudeles vai konteineri) un individuālais iepakojums nav bojāts. Ja sportists uzskata, ka kodu numuri nav vienādi vai iepakojums ir bojāts, viņam ir tiesības izvēlēties citu komplektu.

28. Pēc dopinga kontroliera norādījuma sportists apmēram divas trešdaļas no urīna parauga ielej A daļas pudelē un vienu trešdaļu – B daļas pudelē, aizver pudeles un kodē tās, aizskrūvējot vāciņu vai ievietojot konteinerā.

29. Dopinga kontrolieris, izmantojot savākšanas traukā atlikušo urīna paraugu, veic urīna īpatnējā svara mērījumus. Ja urīna īpatnējais svars ir mazāks par 1,005, paraugu ņem atkārtoti un abus iegūtos paraugus uzskata par dopinga kontroles paraugu.

V. Asins parauga iegūšana

30. Pirms asins parauga ņemšanas dopinga kontrolieris nodrošina, lai sportists vismaz 10 minūtes atrastos ērtā pozā miera stāvoklī.
31. Dopinga kontrolieris lūdz sportistu izvēlēties vienu no vairākiem asins parauga dopinga kontroles komplektiem un pārliecināties, ka kodu numuri uz visām komplekta sastāvdaļām ir vienādi un individuālais iepakojums nav bojāts. Ja sportists uzskata, ka kodu numuri nav vienādi vai iepakojums ir bojāts, viņam ir tiesības izvēlēties citu komplektu.
32. Dopinga kontrolieris ar sterilu dezinficējošu tamponu notīra sportista ādu ķermeņa daļā, kurā veiktā vēnas punkcija iespējami mazāk ietekmēs sportista darbību. Dopinga kontrolieris dopinga kontroles savākšanas komplekta divās mēģenēs (ja nepieciešams, izmantojot žņaugu) paņem asins paraugu no virspusējās vēnas un punkcijas vietai uzliek pārsēju. Ja izmantots žņaugis, pēc vēnas punkcijas to nekavējoties noņem un punkcijas vietai uzliek pārsēju.
33. Asins parauga tilpums katrā mēģenē ir vismaz trīs mililitri.
34. Ja pirmajā reizē iegūtais asins parauga tilpums ir mazāks par trim mililitriem, dopinga kontrolieris asins paraugu ņem atkārtoti, bet ne vairāk kā trīs reizes. Ja iegūtais asins parauga tilpums nav pietiekams, parauga ņemšanu pārtrauc un dopinga kontrolieris par to rakstiski informē aģentūru.
35. Sportists asins parauga A daļas un B daļas mēģenes dopinga kontroliera klātbūtnē ievieto īpašos konteineros vai kastēs un kodē tos, ievietojot konteinerā vai citādi aizzīmogojot, atbilstoši dopinga kontroliera norādījumiem.

VI. Pasākumi pēc dopinga kontroles

36. Par dopinga kontroles norisi dopinga kontrolieris aizpilda dopinga kontroles anketu (oriģinālu un trīs tās kopijas), izmantojot šo noteikumu 3.pielikumā minēto dopinga kontroles anketas veidlapu. Vienu aizpildītu dopinga kontroles anketas kopiju dopinga kontrolieris nekavējoties izsniedz sportistam.
37. Dopinga kontroles anketu (oriģinālu un pārējās divas tās kopijas) dopinga kontrolieris nākamās darbdienu laikā pēc dopinga kontroles veikšanas iesniedz aģentūrā un pievieno dopinga kontroles laikā iegūtos paraugus, kā arī citus ar kontroli saistītus dokumentus.
38. Aģentūra nosūta paraugu, pavadvēstuli un dopinga kontroles anketas kopijas daļu, neuzrādot sportista personas datus, uz dopinga kontroles laboratoriju, kas akreditēta saskaņā ar Eiropas Padomes Antidopinga konvencijas Kontroles grupas noteiktajiem kritērijiem (turpmāk – laboratorija).
39. Laboratorijā veic parauga A daļas analīzi un nosaka visu dopinga vielu klātbūtni paraugā un dopinga metodes lietošanu, ja dopinga kontrole veikta sacensību laikā. Ja dopinga kontrole veikta ārpus sacensību laikā, nosaka šo noteikumu 1.pielikuma 1., 2., 3., 4., 5. un 6.punktā minēto dopinga vielu lietošanu un šo noteikumu 1.pielikuma 7.punktā minētās dopinga metodes izmantošanu. Ja institūcija, kura pieprasījusi dopinga kontroli, to īpaši norāda, laboratorija veic analīzi, lai noteiktu citu vielu klātbūtni. Pēc parauga analīzes veikšanas laboratorija nosūta atzinumu aģentūrai.
40. Ja laboratorijas atzinumā norādīts, ka parauga A daļā dopinga vielas nav konstatētas, aģentūra par to informē institūciju, kura pieprasījusi dopinga kontroli, un nosūta tai vienu dopinga kontroles anketas kopiju un laboratorijas atzinumu.

41. Aģentūra nosūta Antidopinga komitejai iesniegumu par iespējamu dopinga pārkāpumu (iesniegumam pievieno laboratorijas atzinumu, dopinga kontroles anketu vai citu informāciju), ja:

41.1. laboratorijas atzinumā norādīts, ka parauga A daļā ir konstatēta dopinga viela vai ir pierādījumi par dopinga metodes izmantošanu;

41.2. dopinga kontrolieris informējis aģentūru, ka sportists izvairās no parauga nodošanas dopinga kontrolei;

41.3. aģentūra konstatējusi, ka sportistam nav attaisnojoša iemesla (piemēram, negadījums vai pēkšņa saslimšana), lai pamatotu neatrašanās norādītajā vietā un laikā atbilstoši šo noteikumu 18.punktā minētajam dopinga kontroliera ziņojumam;

41.4. aģentūra konstatē, ka šo noteikumu 11.1.apakšpunktā minētajā reģistrā iekļautais sportists nav sniedzis ziņas par savu atrašanās vietu pēc divu ierakstītā vēstulē nosūtītu atgādinājumu saņemšanas;

41.5. aģentūra konstatē, ka sportists lietojis dopinga vielas vai izmantojis dopinga metodes vai ka sportists, sporta darbinieks vai sporta speciālists piedalījies dopinga vielu lietošanā vai dopinga metožu izmantošanā sportistam.

42. Antidopinga komiteja ne vēlāk kā divu darbdienu laikā pēc saņemšanas izskata šo noteikumu 41.punktā minēto iesniegumu un tam pievienotos dokumentus un sniedz aģentūrai atzinumu par dopinga pārkāpumu.

43. Ja aģentūras iesniegumā minētie argumenti nav pietiekams pamats atzinuma sniegšanai par pārkāpumu, Antidopinga komiteja izskata iesaistīto personu paskaidrojumus vai pēc sportista pieprasījuma ierosina veikt parauga B daļas analīzi laboratorijā. Šādā gadījumā attiecīgajam sportistam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim ir tiesības būt klāt, veicot parauga B daļas analīzi laboratorijā.

44. Ja, izskatot lietu par iespējamo dopinga pārkāpumu, Antidopinga komiteja uzskata, ka pārkāpums nav noticis, Antidopinga komiteja par to sniedz atzinumu aģentūrai. Aģentūras atbildīgā amatpersona informē institūciju, kura pieprasījusi dopinga kontroli, par to, ka dopinga pārkāpums nav noticis, un nosūta tai vienu dopinga kontroles anketas kopiju, laboratorijas atzinumu un Antidopinga komitejas atzinumu.

45. Ja Antidopinga komitejas atzinumā norādīts, ka dopinga pārkāpums ir noticis, Antidopinga komiteja informāciju par pārkāpumu, vienu dopinga kontroles anketas kopiju un laboratorijas atzinumu vai citu informāciju ierakstītā vēstulē nosūta sportistam un sportista pārstāvētā sporta veida Latvijā atzītajai sporta federācijai. Ja sportista asins vai urīna paraugā konstatētas šo noteikumu 1.pielikuma 8., 9. vai 10.punktā minētās vielas, Antidopinga komiteja ierakstītā vēstulē nosūta ziņojumu tiesībaizsardzības iestādēm.

46. Ja Antidopinga komitejas atzinumā norādīts, ka sportists izvairījies veikt dopinga kontroli, informāciju par to Antidopinga komiteja ierakstītā vēstulē nosūta Izglītības kvalitātes valsts dienestam.

47. Ja iesniegumu dopinga kontroles veikšanai iesniegusi Latvijā atzītā sporta federācija, starptautiskā sporta federācija, Latvijas Olimpiskā komiteja, Latvijas Sporta federāciju padome vai Izglītības un zinātnes ministrija, izdevumus, kas saistīti ar dopinga kontroli, sedz iesniedzējs.

48. Ja dopinga kontroli veic pēc Antidopinga komitejas iniciatīvas vai atbilstoši dopinga kontroles plānam, izdevumus, kas saistīti ar dopinga kontroli, sedz aģentūra no tai piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem.

VII. Noteikumu ievērošanas uzraudzība un atbildība par to pārkāpšanu

49. Aģentūra organizē un koordinē valsts, pašvaldību un sabiedrisko organizāciju antidopinga pasākumu īstenošanu un veic dopinga kontroles pasākumus saskaņā ar šiem noteikumiem.